Пікеты ў Жодзіне і Пінску (стар. 2)
Нобелеўская прэмія па медыцыне паедзе ў Амерыку (стар. 3)

СВАБОДА

Год заснавання 1902
Выходзіць з 1990
Галоўны рэдактар Ігар Германчук
Заснавальнік Павел Жук
Выдавец – рэдакцыя газеты СВАБОДА
Наклад 31.880
Адрас рэдакцыі:
220088, Мінск, вул.Іванаўская, 56
Тэл./факс 2 362 441

Серада, 8 кастрычніка 1997 г. № 111 Кошт свабодны

Прэм'еры сустрэнуцца ў Бішкеку

Прэм'ер-міністр Сяргей Лінг збіраецца прыняць удзел у сустрэчы кіраўнікоў урадаў дзяржаў СНД, якая заўтра пачынаецца ў Бішкеку — сталіцы Кыргызстана.

На яе выносяцца 17 пытанняў. Сярод іх — аналітычны даклад міждзяржаўнага эканамічнага камітэта пра становішча інтэграцыйных працэсаў у СНД, палажэнне аб камітэце СНД па канфліктных сітуацыях, канвенцыя аб транснацыянальных карпарацыях.

Саміт у Бішкеку павінен завяршыць грунтоўную падрыхтоўку сустрэчы кіраўнікоў краін-удзельніц СНД, якая прызначана на 22—23 кастрычніка ў Кішынёве. Вельмі добра, што не ў Маскве, інакш самалёт прэзідэнта Лукашэнкі мог бы зноў не атрымаць паветранага калідору.

А.Д.

Выйсці са строю!

Каля 90 афіцэраў беларускага войска будуць прадстаўленыя да звальнення ў запас па службовай неадпаведнасці.

Такі вынік першага этапа атэстацыі афіцэрскага саставу беларускага войска. За тры месяцы было атэставана больш за 8,5 тысячы чалавек — малодшых афіцэраў і афіцэраў, за якімі былі зафіксаваныя недахопы ў службе і паводзінах. Як паведамілі ў прэс-службе міністэрства абароны, з 1 кастрычніка ва Узброеных сілах Беларусі пачалася атэстацыя старшага афіцэрскага саставу — са званнямі ад маёра і вышэй.

БелаПАН

Салана не прыедзе

Візіт генсека NATO пераносіцца на «няпэўны тэрмін»

Генеральны сакратар *NATO* Хаўер Салана адклаў свой візіт у Мінск. Як вядома, па запрашэнні прэзідэнта Лукашэнкі кіраўнік Паўночнаатлантычнага альянса збіраўся наведаць Беларусь 22—23 кастрычніка. У міністэрстве замежных справаў пакуль не раскрываюць прычыны пераносу візіту *«на няпэўны тэрмін»*. У прыездзе генсека *NATO* зацікаўленая менавіта наша краіна, якая да гэтага часу не падпісала дакумент аб узаемаадносінах з гэтай міжнароднай структурай. Суседнія з намі краіны гэта ўжо зрабілі — Расія мае свой акт, а Украіна хартыю. Раней чыноўнікі МЗС тлумачылі адставанне Беларусі тым, што, маўляў, *«мы не можам сур'ёзна прыступіць да дыялогу з NATO, не ўбачыўшы дакументаў, падпісаных Расіяй і Украінай»*.

На нядаўнім саміце ў Вільні прэзідэнт Лукашэнка распавёў, што дакумент, які імкнецца падпісаць з *NATO* Беларусь, будзе нечым нагадваць расійскі і ўкраінскі, але ў ім вызначаецца *«свая спецыфіка»*. Але дата яго падпісання зноў адкладваецца. Па звестках БелаПАН, перанос візіту Саланы *«напрамую звязаны з нядаўнім рашэннем Еўрасаюза аб увядзенні санкцый адносна Беларусі»*.

Алесь ДАШЧЫНСКІ

«Калідорнай вайны» не будзе

Афіцыйны Мінск не будзе прымаць ніякіх крокаў у адказ за зрыў візіту прэзідэнта Беларусі ў Ліпецк і Яраслаўль.

Пра гэта заявіў прэзідэнт Лукашэнка падчас сустрэчы з дэлегацыяй камуністычных партый розных краін. Дэлегацыі замежных кампартый прыбылі ў Мінск для ўдзелу ў 34-ым з'ездзе кампартыі Беларусі, які адбыўся ў мінулую суботу. *«Многие ждали от меня реакции, например, не дать воздушного коридора премьер-министру Виктору Черномырдину, который недавно вернулся в Москву из Голландии»*, — сказаў А.Лукашэнка. *«Нет, никаких подобных шагов не будет, поскольку именно на них рассчитывают те политические силы, которые спровоцировали и организовали срыв визита в Липецк и Ярославль»*, — адзначыў беларускі прэзідэнт.

Прагназуючы далейшы ход развіцця беларуска-расійскіх адносінаў, А.Лукашэнка выказаў меркаванне, што наперадзе *«тяжелейшие испытания»*. *«Миллиарды долларов, направленные на развал СССР, продолжают работать»*, — заявіў прэзідэнт. Ён выказаў сваё неразуменне палітыкі, якую праводзіць Крэмль у адносінах да Беларусі. Прэзідэнт сцвярджае, што па выніках абмеркавання розных праблемаў СНД кіраўнікамі дзяржаваў Садружнасці ў ходзе апошняга саміту ў Маскве ён зрабіў выснову, што *«России не нравится политика»*, праводзімая, у прыватнасці, прэзідэнтамі Казахстана, Туркменістана, Узбекістана, Украіны, а таксама краін Балтыі ў сувязі з іх самастойнасцю. *«Белоруссия, проводящая откровенно пророссийскую политику — также не нравится!»* — падкрэсліў А.Лукашэнка. *«Так какая же политика им нравится?»* — сказаў прэзідэнт Беларусі.

Інтэрфакс

У Мінску будуць пратэставаць супраць беднасці.

У нядзелю, 12 кастрычніка, па ініцыятыве групы прадстаўнікоў апазіцыйных партыяў у Мінску адбудуцца шэсце і мітынг з мэтай *«выказаць пратэст супраць збяднення людзей Беларусі»* — так анансуюць акцыю самі арганізатары. Мінскі гарвыканкам даў дазвол на шэсце — пачнецца яно ў 11 гадзінаў ад станцыі метро «Трактарны завод».

А.Лукашэнка:

«Мы не будзем абцяжарваць сябе пошукам доказаў»

Выступаючы ў Магілёве на жалобнай цырымоніі падчас пахавання шэфа службы кантролю Магілёўскай вобласці Яўгена Мікалуцкага, прэзідэнт Лукашэнка даў заказчыкам забойства 10 дзён на тое, каб яны прызналіся ў злачынстве.

У сваёй прамове Лукашэнка асабліва падкрэсліў, што Мікалуцкі быў чалавекам, верным прэзідэнту і гатовым выканаць любы яго загад. Менавіта на такіх людзей, па словах Лукашэнкі, разгарнулася *«дзікае паляванне»*. Забойства свайго чалавека Лукашэнка расцаніў, як выклік асабіста яму і заявіў, што прымае гэты выклік. Калі праз 10 дзён імёны арганізатараў забойства не стануць вядомымі, *«найдрабнейшыя правапарушэнні будуць бязлітасна карацца»* і *«мы не будзем абцяжарваць сябе пошукам доказаў»*. Праўда, Лукашэнка зрабіў агаворку, што гэта будзе рабіцца *«у рамках закону»* — але як у рамках закону можна абыйсціся без пошуку доказаў, ён не растлумачыў.

Вадзім КАЗНАЧЭЕЎ

Трымаць Шарамета за кратамі страціла сэнс

У панядзелак, 6 кастрычніка, адвакаты Міхаіл Воўчак і Гары Паганяйла наведалі ў гродзенскай турме Паўла Шарамета.

Ён расказаў, што выпадкова пачуў з турэмнага калідора па радыё, як Лукашэнка заявіў, што Шарамет нібыта сам адмовіўся ад паслуг адвакатаў і ўвогуле не хоча выходзіць з турмы. Павел быў здзіўлены: *«Хто мог нагаварыць прэзідэнту такой лухты, бо ўсё гэта, канечне ж, няпраўда»*.

Пасля наведання турмы адвакаты далі інтэрв'ю нашаму карэспандэнту. Яны лічаць, што вялікай перамогай стала тое, што Лукашэнка, нарэшце, прызнаў: Шарамет не з'яўляецца небяспечным для грамадства і яго трэба выпусціць. А калі так, дык далейшае ўтрыманне Паўла за кратамі будзе біць па пазіцыі прэзідэнта. Бо ў турме трымаюць менавіта тых людзей, якія ўяўляюць небяспеку для грамадства, — гавораць адвакаты.

Хто ж тады рэальна можа вызваліць П.Шарамета? Абласны пракурор Л.Цярэшчанка. Аднак ён пакуль не азнаёмлены са справай. У такім выпадку свае меркаванні адносна змянення Паўлу меры стрымання можа прадставіць пракурору следчы Б.Рагімаў, які вядзе справу. І тады пракурор мог бы даць на гэта сваю санкцыю.

Гары Паганяйла лічыць, што ў следства няма галоўнага — падмурку, на якім будуецца абвінавачанне. Нават калі нехта са здымачнай групы ОРТ сапраўды пераступіў мяжу і вярнуўся назад, у яго дзеяннях не было злачыннай мэты, — напрыклад, пранесці наркотыкі, зброю або правесці ў Літву групу нелегалаў. Пераступіць мяжу і адразу вярнуцца назад — яшчэ не значыць здзейсніць злачынства, — гаворыць адвакат. Падобныя выпадкі можна лічыць парушэннем рэжыму мяжы, за што належыцца адміністратыўнае пакаранне. Усе тры члены здымачнай групы ОРТ якраз яго і атрымалі ў выглядзе папярэджання.

Учора М.Воўчак і Г.Паганяйла былі яшчэ раз выкліканы ў Гродна на 14 гадзін да следчага. Гэта звязана з тым, што ў панядзелак, 6 кастрычніка, закончанае на мінулым тыдні следства было зноў адноўлена. Адвакаты лічаць гэта фармальнасцю. Напэўна, будзе канчаткова, у трэці раз, прад'яўленае абвінавачанне Паўлу Шарамету. Аднак нічога новага ў абвінаваўчым акце, па ўсёй верагоднасці, не павінна быць.

Сяргей АСТРАЎЦОЎ

На бензакалонках зноў чэргі

Дасведчаныя людзі тлумачаць дэфіцыт бензіну разлаванасцю Крамля на Лукашэнку

Апошнія некалькі тыдняў Беларусь перажывае цяжкасці з высокаактанавым бензінам, у прыватнасці маркі АІ-92. У кастрычніку становішча значна пагоршылася — дэфіцыт з 92-м, самым папулярным бензінам, стаў адчувальным не толькі ў правінцыі, але і ў сталіцы, дзе зноў узніклі чэргі на бензакалонках. У мінулую суботу на большасці заправак горада 92-га бензіну не было зусім, а там, дзе яго адпускалі, — стаялі чэргі.

Што здарылася і калі сітуацыя зменіцца ў лепшы бок? Іван Бамбіза, прэзідэнт канцэрна «Белнафтахім», ківае на Расію. Па ягоных словах, нафтаперапрацоўчыя заводы Беларусі (Мазырскі і Наваполацкі) не атрымалі за год амаль мільён тон расійскай нафты — гэта прыкладна 10% ад аб'ёму агульнай дамоўленасці. *«Пачынаючы з траўня штомесяц дэфіцыт складае 100 тысяч тон і становішча не выпраўляецца»*, — гаворыць Іван Бамбіза і ў якасці выратавання прапануе новыя схемы закупкі нафты ў расійскіх кампаніяў — без пасярэднікаў. Аднак Расія на гэтыя прапановы пакуль не пагаджаецца, скардзіцца прэзідэнт «Белнафтахіма».

Цікавасць, аднак, выклікае той факт, што Беларусь у канцы лета паставіла Маскве ў якасці дапамогі (ці падарунку) да юбілею расійскай сталіцы ажно 17 тысяч тон высокаактанавага паліва (гэтую лічбу прэзідэнт «Белнафтахіма» пацвердзіў у нядаўнім інтэрв'ю «Советской Белоруссии»). Для параўнання: прадпрыемству «Мінскаўтазапраўка», якая забяспечвае прыкладна 70% патрэбаў горада ў бензіне, штомесяц патрабуецца 4—5 тысяч тон АІ-92. У верасні з гэтых аб'ёмаў было атрымана толькі палова. За першы тыдзень кастрычніка — не больш 800 тон, што ставіць пад сумнеў выкананне графіку паставак бензіну і на гэты месяц. Атрымліваецца, што падарунак Маскве ўскладніў праблемы ў Мінску.

Як будуць выходзіць са становішча? Дырэктар «Мінскаўтазапраўкі» Віктар Тарасевіч запэўнівае, што гарадскія службы палівам будуць забяспечаныя цалкам. Што ж тычыцца прыватных спажыўцоў бензіну, то ім сапраўды давядзецца цяжка. Адзінае, што раіць сп.Тарасевіч, часова «пераключыцца» на 95-ты бензін, які хаця і даражэйшы, але на запраўках ёсць: *«Мы закупілі 95-га ажно 2 тысячы тон і знізілі цану на яго з 12 тысяч за літр да 11.500. Гэта ўсё, чым можам дапамагчы»*, — кажа В.Тарасевіч.

«Праблема дэфіцыту з бензінам у тым, што не хапае сырой нафты. Але чаму яе недапастаўляюць — гэта ўжо палітычнае пытанне», — каментуе сітуацыю адказны супрацоўнік міністэрства паліва і энергетыкі, які пажадаў застацца неназваным. На ягоную думку, пакуль рана казаць аб эканамічнай блакадзе з боку Масквы, але некаторыя прыкметы такіх паводзінаў ужо ёсць. *«Мы занадта перабольшваем незалежнасць камерцыйных нафтавых кампаніяў Расіі ад палітычнага кіраўніцтва краіны»*, — упэўнены гэты спецыяліст. Ён сцвярджае, што расійскія нафтавікі вельмі ўважліва прыслухоўваюцца да голасу Крамля і рэагуюць на ўсе новыя інтанацыі, якія з'яўляюцца ў гэтым голасе. І таму тое, што адбываецца апошнім часам паміж Масквой і Мінскам, не можа не адбіцца на рынку паліва.

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

Еўрапейскі банк рэканструкцыі і развіцця пакуль не збіраецца адчыняць для Беларусі новыя крэдытныя лініі

Новых крэдытаў Беларусі не даюць

Пазіцыя кіраўніцтва Еўрапейскага банка рэканструкцыі і развіцця ў адносінах да Беларусі за апошнія паўгода крыху «змякчылася», але ў цэлым застаецца ранейшай, паколькі захоўваецца заклапочанасць палітычнай сітуацыяй у краіне і тэмпамі эканамічных рэформаў. Пра гэта ішла размова на перамовах у Лондане ў рамках Дзён эканомікі і культуры Беларусі, што завяршыліся ў мінулыя выходныя. Прадстаўнікі кіраўніцтва ЕБРР паінфармавалі беларускі бок аб тым, што на апошнім паседжанні савета дырэктараў ЕБРР быў прыняты дакумент, які вызначае стратэгію банка ў адносінах да Беларусі на бліжэйшую будучыню. Банк мае намер прадоўжыць пэўныя крэдытныя лініі, аднак новых адчыняць не збіраецца, пакуль у рэспубліцы не будзе лібералізаваны валютны курс, палепшаны інвестыцыйны клімат і нармалізаваныя адносіны з Еўрапейскім Саюзам.

Для даведкі: за час супрацоўніцтва ЕБРР падпісаў з Беларуссю пяць крэдытных пагадненняў на агульную суму ў 141,7 мільёна ЭКЮ, якія знаходзяцца ў рознай стадыі выканання. Завершаны праект стварэння Мінскага аптовага рынку; у стадыі завяршэння знаходзіцца праект у галіне тэлекамунікацый; працягваецца рэалізацыя праектаў па мадэрнізацыі Аршанскай электрастанцыі, рэканструкцыі шашы Брэст—Мінск—расійская мяжа. У рамках спецыяльнай крэдытнай лініі праз камерцыйныя банкі рэспублікі аказана фінансавая падтрымка больш як 20 праектам у сферы малога і сярэдняга бізнесу. Падтрымку менавіта прыватнага бізнесу праз беларускія камерцыйныя банкі ЕБРР лічыць прыярытэтным накірункам сваёй дзейнасці: адкрытая другая транша гэтага крэдыту ў памеры 15 мільёнаў долараў ЗША.

«Пріорбанк» стане больш еўрапейскім

Еўрапейскі банк рэканструкцыі і развіцця прыняў рашэнне аб куплі 27% акцый «Пріорбанка».

Паводле звестак, выніковае рашэнне аб уваходжанні ў склад акцыянераў «Пріорбанка» крэдытны камітэт ЕБРР прыме ў кастрычніку гэтага года на падставе вынікаў міжнароднага аўдыту ў «Пріорбанку». Паводле папярэдняга заключэння міжнароднай аўдытарскай кампаніі «Эрнст&Янг», баланс «Пріорбанка» адпавядае стандартам ЕБРР.

БелаПАН

Новыя нулі на старым чэку

Намінальны кошт прыватызацыйнага чэка «Маёмасць» пастановай Савета міністраў павялічаны да 100.000 рублёў.

Гэта ўжо не першая змена наміналу прыватызацыйных чэкаў (апошняя цана — 35.000 рублёў). Аднак павелічэнне наміналу не прывядзе да павышэння ні рэальнага кошту чэкаў, ні колькасці акцый прадпрыемстваў, на якія іх можна абмяняць. На сёння чэк можна прадаць прыкладна за 4 тысячы рублёў (безнаяўны кошт крыху вышэйшы — 5—6 тысячаў).

Варта адзначыць і тое, што колькасць прадпрыемстваў, на акцыі якіх можна абмяняць чэк, пасля 1 кастрычніка рэзка зменшылася — у аддзяленнях Ашчаднага банка засталіся акцыі толькі 65 прадпрыемстваў. На думку экспертаў, гэтыя акцыі не абяцаюць вялікіх прыбыткаў.

Алесь САДОЎСКІ

Пікеты ў Жодзіне і Пінску

Жодзінская арганізацыя БСДП (Народная Грамада) пры падтрымцы мясцовай арганізацыі БНФ з 30 верасня па 3 кастрычніка ладзіла пікеты салідарнасці з ахвярамі палітычных рэпрэсіяў.

Удзельнікік пікетаў патрабавалі, у прыватнасці, вызвалення самых маладых вязняў рэжыму — 18-гадовага Аляксея Шыдлоўскага і 16-гадовага Вадзіма Лабковіча, якія знаходзяцца ў Жодзінскім следчым ізалятары.

Неспакой з прычыны акцый пратэсту праявіла мясцовае аддзяленне КДБ. 1 кастрычніка лідэр жодзінскіх сацыял-дэмакратаў Алесь Каралёў быў выкліканы на гутарку да маёра Валерыя Пятровіча. Калі ж Каралёў адмовіўся з'явіцца ў КДБ без пісьмовай позвы, па яго прыехалі на машыне і даставілі ў аддзяленне. Маёр Пятровіч «раіў» згарнуць пікетаванне і не ствараць напружанасць у горадзе. Маёр паабяцаў Каралёву, што такія сустрэчы будуць мець працяг. І сапраўды ўчора, 7 кастрычніка, Каралёва зноў выклікалі ў КДБ.

Тым часам у Пінску 2 кастрычніка сацыял-дэмакраты ладзілі пікет «У падтрымку ахвяраў рэжыму». Менавіта пад такой назвай пікет быў дазволены гарвыканкамам.

Напачатку пікетчыкі сумавалі: побач не было ніводнага «ахоўніка парадку», апаратаў КДБ і міліцыі. Але праз дзесяць хвілін усё змянілася — прыбылі дваццаць міліцыянтаў пад кіраўніцтвам начальніка гарадской міліцыі. Паглядзеўшы дазвол на правядзенне пікету, яны спачатку нават не паверылі, што гарвыканкам прызнае існаванне ахвяраў рэжыму. Убачыўшы такую колькасць міліцыянтаў, да пікетчыкаў пачалі падыходзіць людзі. Заявіўся таксама супрацоўнік КДБ, які дапытваўся, чаму гэта маладыя людзі ходзяць па крузе з завязанымі ратамі і заклаўшы рукі за галаву. Нарэшце завітаў і сам старшыня гарвыканкама. Ён спрабаваў завесці дыскусію з пікетчыкамі і давесці, што ў Беларусі пануе дэмакратыя і ўсе людзі жывуць добра. Зразумеўшы, што ён прайграе дыскусію і што людзі бяруць не ягоны бок, а бок пікетчыкаў, мэр спаслаўся на тэрміновыя справы і з'ехаў.

Б.П.

Парафія – у падарунак свайму касцёлу

Рыма-каталіцкі касцёл, што ў вёсцы Косава Івацэвіцкага раёна, да свайго юбілею атрымаў падарунак — рэстаўрацыю.

Сёлета касцёлу споўнілася 120 гадоў. Ён быў пабудаваны па ініцыятыве вернікаў на сродкі памешчыка Пуслоўскага, якому належалі гэтыя землі, у тым ліку і вёска Марачоўшчына, дзе нарадзіўся нацыянальны герой Беларусі і Польшчы Тадэвуш Касцюшка. Апошнія 50 гадоў касцёл не рамантаваўся і страціў свой велічны выгляд, аднак у сваё 120-годдзе нарэшце дачакаўся рэстаўратараў. Работы ў будынку пачаліся па ініцыятыве ксяндза Дар'юша Блашчыка; дапамогу ў рэканструкцыі аказваюць некалькі майстроў з Польшчы; унутраныя роспісы рэстаўруе мастак Юрый Малышэўскі. Работы вядуцца на сродкі, сабраныя парафіянамі, аднак вернікі спадзяюцца і на дапамогу спонсараў.

БелаПАН

ПРАВА ЧЕЛОВЕКА

Стоял на улице и обсуждал политику страны

На сессии Комиссии ООН по правам человека, которая откроется 20 октября в Женеве, Республика Беларусь обязана представить доклад о принятых ей мерах по претворению в жизнь наших гражданских и политических прав.

Он тоже стоял на улице и обсуждал политику страны.
На снимке: захват одного из участников мирной демонстрации 23 марта 1997 г.
В этот день милиция арестовала более 100 человек.

Доклад подготовлен Белорусским институтом информации и прогноза при администрациии президента РБ (Белинформпрогноз). В докладе утверждается, что за последнее время в нашей стране достигнут невиданный прогресс в развитии гражданского общества и правового государства — в особенности после принятия новой конституции на прошлогоднем референдуме.

Как мы уже знаем, «прогрессивность» новой конституции сводится к тому, что по ней президент РБ получил практически неограниченные полномочия, которые позволяют ему нарушать все и всякие права граждан, политических партий, общественных организаций и субъектов хозяйствования. И прикрывается все это именно конституционностью и волей самого народа.

Поэтому мы не будем анализировать сами тексты, подготовленные Белинформпрогнозом: их основные аргументы ежедневно в сотнях тысяч экземпляров тиражируются государственной прессой. Гораздо плодотворнее остановиться на тех реалиях, которые определили правовую деградацию белорусского общества за три года президентского правления.

Например, эксперты *Human Rights Watch/Helsinki* отмечают, что Александр Лукашенко повернул вспять почти все позитивные изменения в области прав человека, свобод и демократизации, которыми были отмечены эра перестройки и постсоветский период. Это выражается и в том, что СМИ вынуждены прекратить всякое выражение критики и в том, что преследуются и закрываются общественные организации, и в том, что оппозиция подвергается грубому и нецивилизованному давлению. Короче, Беларусь демонстрирует все более близкое и зловещее сходство с советским обществом, где, напомним, права человека всегда трактовались как «так называемые».

Но белорусские власти борются не только с институтами гражданского общества, они жестоко подавляет акции общественного протеста, препятствует осуществлению свободы совести, слова, организаций, уличных шествий и демонстраций. При этом меры, которые применяют милиция и судебные органы, отнюдь не направлены на восстановление общественного порядка: милиция избивает демонстрантов дубинками, кулаками и ногами, травит газом и проводит массовые аресты. Только в этом году незаконно задержаны сотни людей, часто не участвовавших в демонстрациях, с последующими обвинениями на основе ложной информации и лжесвидетельства. Кроме того, практикуется внесудебное преследование активистов.

Применяя такие методы, президент практически сделал невозможным мирный и конструктивный диалог по политическим вопросам между властями и оппозицией, общественностью и неправительственными организациями. Почти любую форму самоорганизации или независимого мышления он квалифицирует как «оппозицию» и стремится вырвать эту оппозицию с корнем. Таким образом Лукашенко вольно или невольно привел к политизации даже самые умеренные, аполитичные организации.

«Он стоял на улице и обсуждал политику страны», — так один из милиционеров аргументировал на суде факт задержания человека. При этом сам страж порядка признал, что находился далеко от обвиняемого и не мог объяснить суду, что именно тот говорил. Милиционеры вообще составляют большинство свидетелей, а свидетелей защиты на заседания, как правило, не вызывают.

Татьяну С. суд наказал административным арестом на 5 суток за то, что она, по словам свидетеля-милиционера, говорила: «Это моя страна, я буду стоять, где хочу». Татьяна вместе с подругой проходила мимо места проведения акции.

Эти и многие другие факты приводятся экспертами *Human Rights Watch/Helsinki*. Они нам также известны, но важно понимать и то, что все они стали достоянием мировой общественности. Поэтому представителям белорусского президента в Женеве придется туго: необходимо будет доказать, что он — не волк, съевший бабушку и Красную Шапочку. А клыки у него, дескать, для защиты обездоленных белорусов.

С тем и поедут в Европу.

Константин СКУРАТОВИЧ

Письма в редакцию

Перед законом все равны. Но наказывают лишь неугодных

Власти утверждают, что журналист Павел Шеремет нарушил закон, а закон, мол, в Беларуси одинаково суров для всех, кто его преступил. Это такое же вранье, как и утверждение о том, что наша граница на надежном замке и на ней нет никаких нарушений и криминала, а Шеремет — якобы исказил действительность. Для подтверждения — несколько свежих примеров.

В Островецком районе Гродненской области (соседний с тем, где был задержан Шеремет) недавно завершилась проверка по факту нарушения границы руководителем колхоза им.Карла Маркса Е.Кухарчиком. Этот председатель колхоза провел самостоятельную сделку со своим коллегой-партнером из Литвы. На грузовых машинах, принадлежащих обоим участникам сделки, из Беларуси в Литву по глухим лесным дорогам, пролегающим через «хорошо» охраняемую границу, было переброшено несколько десятков тонн зерна. В обратном направлении переехало несколько десятков голов телят. Оба участника сделки остались довольны друг другом и тем, как охраняется наша граница. Неприятности возникли позже, после того, как милиция узнала об этом нарушении закона и стала раскручивать это дело. Но стоило об этом узнать руководству районной вертикали, как после оттуда поступила команда «стоп», и всё дело также быстро закончилось, как и началось. После такого «особо вызывающего» нарушения границы нарушитель ни одного дня не сидел в следственном изоляторе и ни один волос не упал с его головы. А ведь это нарушение не идет ни в какое сравнение с тем, что вменяют в вину Павлу Шеремету. Тем не менее настоящий нарушитель на свободе, а молодой тележурналист сидит за решеткой.

Еще один пример из того же Островецкого района. На этот раз молодой председатель колхоза им.Чапаева В.Рук решил приобрести для служебных целей иномарку. Сказано — сделано. Он раздобыл деньги (в том числе и из колхозной кассы), незаконно обменял их на литы, махнул в Вильнюс и вернулся домой на роскошной «Ауди-100». В результате этой операции было нарушено сразу несколько статей Уголовного Кодекса РБ. По данному факту было возбуждено уголовное дело, за которое взялась Гродненская областная прокуратура. Но уже сегодня ясно, что это уголовное дело фактически прекращено.

Вот такие убедительные примеры равенства перед законом.

Иван КРУК,
председатель Островецкой районной организации ОГП

Нобелеўская прэмія па медыцыне паедзе ў Амерыку

У панядзелак стала вядома, што Нобелеўскім лаўрэатам у галіне медыцыны стаў вядомы амерыканскі біяхімік Стэнлі Прузінер, 55-гадовы прафесар Каліфарнійскага універсітэта (Сан-Францыска, ЗША). Узнагарода, якая складае 1 мільён долараў, будзе яму перададзеная Шведскім Каралеўскім Інстытутам.

С.Прузінер адкрыў вірус — бялок новага класа — прэон. Менавіта гэты вірус і выклікае сумнавядомае шаленства кароў.

Нагадаем: шаленства кароў можа быць найбольш верагоднай прычынай хваробы Кройцфельда-Якаба, пры якой чалавечы мозг раптам становіцца порыстым, нібыта губка, і вельмі хутка разбураецца. Вылечыць гэта немагчыма. Прузінер працаваў над гэтай праблемай 25 гадоў.

Наступныя лаўрэаты

Праз два дні, у пятніцу ў Осла (Нарвегія), будзе аб'яўлены чарговы Нобелеўскі лаўрэат, які атрымае прэмію міру. Лаўрэаты Нобелеўскай прэміі па эканоміцы будзе названыя 14 кастрычніка, а прэміі па фізіцы і па хіміі будуць прысуджацца на наступны дзень, 15-га. Згодна з традыцыяй, дата афіцыйнага аб'яўлення лаўрэатаў Нобелеўскай прэміі па літаратуры будзе названая толькі за некалькі дзён да цырымоніі. Але дакладна вядома, што гэта будзе чацвер.

Самі прэміі будуць ўручаныя падчас афіцыйнай імпрэзы, якая адбудзецца **10 снежня** — у дзень памяці Альфрэда Нобеля, шведскага прамыслоўца і вынаходніка дынаміту. Менавіта «дынамітныя» грошы Нобеля леглі ў аснову фонду, з якога выплочваюцца Нобелеўскія прэміі.

Некаторыя лаўрэаты Нобелеўскай прэміі па медыцыне

Летась узнагароду атрымалі Рольф Цынкернагель з Швейцарыі і Пэтэр Доэрці, аўстраліец, што працуе ў ЗША, за тое, што яны адкрылі механізм распазнавання інфіцыраваных клетак імуннай сістэмай жывой істоты. Гэтае адкрыццё можа дапамагчы ў распрацоўцы новых вакцынаў і метадаў лячэння раку, дыябету і розных тыпаў склерозу.

Два гады таму Нобелеўскімі лаўрэатамі сталі Эдвард Льюіс і Эрык Вішаўс са Злучаных Штатаў, а таксама Крыстыяна Нуэсляйн-Фольхард з Германіі — за эксперыменты па выяўленні прычын прыроджаных парокаў.

Алан Кормак са Злучаных Штатаў і сэр Годфры Хаўнсфілд з Вялікабрытаніі — не вельмі вядомыя імёны, але менавіта гэтыя людзі вынайшлі новы спосаб даследавання арганізма чалавека — камп'ютэрную тамаграфію, за што і атрымалі прэмію ў 1979 годзе.

Падрыхтаваў **Расціслаў ПЯРМЯКОЎ**

У Страсбургу Кучму спытаюць

Напярэдадні саміту Савета Еўропы, які мае адбыцца 10—11 кастрычніка ў Страсбургу, прадстаўнікі ўкраінскіх уладаў абверглі паведамленні, быццам ва Украіне з пачатку гэтага года было пакарана смерцю больш за 10 асуджаных. Калі ж гэта — праўда, то прэзідэнту Украіны Леаніду Кучму давядзецца даваць нейкія тлумачэнні.

Нагадаем: адмена або мараторый на смяротныя пакаранні з'яўляюцца ўмовай членства ў Савеце Еўропы. Віталь Бойка, старшыня Вярхоўнага суда Украіны, паведаміў, што ў 1997 годзе смяротны прысуд быў вынесены больш як 60 чалавекам, але ніводзін не быў расстраляны. Аднак смяротны прысуд для некаторых асуджаных мог быць выкананы ў 1994, 1995 ці 1996 годзе — г.зн., да таго моманту, калі Украіна паабяцала Савету Еўропы адмовіцца ад смяротных пакаранняў. Бойка таксама дадаў, што Кучма заўсёды адмяняў смяротныя прысуд усім тым, хто звяртаўся да яго з просьбай аб памілаванні.

Афіцыйны Кіеў раней ужо запэўніваў Савет Еўропы, што на Украіне нікога не расстрэльвалі са студзеня 1997 г. — калі Украіну папярэдзілі, што яна можа не ўступіць у Савет Еўропы, калі не спыніць выканання смяротных прысудаў (што яна абяцала яшчэ ў 1995 годзе). У траўні гэтага года Украіна падпісала шосты пратакол Еўрапейскай канвенцыі па правах чалавека, які забараняе смяротнае пакаранне ў мірны час. Пасля заканчэння Еўрапейскага саміту, дзе будуць 40 кіраўнікоў еўрапейскіх дзяржаваў — усе, апроч сербскага прэзідэнта С.Мілошавіча і беларускага Лукашэнкі, — у Кіеў прыбудзе спецыяльная камісія Еўрапейскага савета, каб разабрацца з гэтым скандалам.

Падрыхтаваў **Расціслаў ПЯРМЯКОЎ**

Пусть политологи ответят: почему?

Посткоммунистические страны боятся России, возрождения империи, бегут в ЕС и *NATO* — это страховка от возможных катаклизмов в Москве. В *NATO* щемится даже бывший «лучший брат» — Болгария. Думаю, что полезла бы с удовольствием и Сербия Милошевича, да вот беда — не берут!

Можно много говорить о национальной незрелости белорусов, но бегство от Москвы той же Польши, Балтии и прочих определяется скорей не разумом, а неким сверхинстинктом народов, наитием, чувствами вроде любви, когда говорит сердце, а не разум!

Чего же ждет Беларусь?

Восточная Европа (здесь же и Балтия с Украиной) как явление по всем признакам и позициям сформировалась под пятой Москвы с 1945 по 1989-91 годы. Болят недавние обиды, Запад видится гарантом прогресса и спасителем. Но вопреки вектору дюжины восточноевропейских стран и соседей Беларусь лезет в Россию. Подавляющее большинство белорусов не имеет «старых восточноевропейских комплексов страха» перед Москвой. Интересно, что, при неоднозначности состава народа Украины, киевская элита работает по универсальным «нормативам» сегодняшней Европы, и за вступление в *NATO* — 37% украинцев, а только 18% против!

В Беларуси реальная оппозиция (хотя это пока лишь минский БНФ) живет по старым иллюзиям польской или литовской модели. Свалим Лукашенко — заживем!? Свалите, но будет ли метаморфоза, «тектонический» сдвиг в народе? Беда-то в том, что формирование «комплекса восточноевропейства» шло в конкретное время, когда была сила-раздражитель — СССР, советские войска, будапештские, пражские и варшавские марионетки Москвы.

Сегодня в Беларуси нет этих факторов 1945—1991 годов, зато есть истерический массовый психоз москвофильства, похода в СССР, Россию. По сути это абсурд, сравнимый разве что с... желанием Израиля войти в состав Ирака!

В статье «Мода уходящего сезона» В.Дорохов очень верно посоветовал оппозиции особенно не расчитывать на массовый молодежный фактор. Наработки периода конца XIX — начала XX веков, огромный труд «Нашай Нівы», белорусизация 1920-х в БССР, Куропаты и деятельность оппозиции БНФ в ВС — хороши, пусть даже бесценны для истории, но они не увенчались стандартным для всех восточноевропейцев результатом, «концом прошлого». Не пришло ли время «взять голову в руки» и поразмыслить над неким совершенно новым этапом, витком, началом борьбы за европейскую Беларусь?

Сегодня к западу от России идет процесс четкого размежевания на два больших сверхсообщества:

1. Конгломерат народов восточноевропейских интересов от Эстонии до Болгарии;

2. Русский и русскоязычный, культурно москвоцентричный сверхэтнос от Бреста до Курил.

Польша имеет на 100% восточноевропейское население. В Эстонии и Латвии четкая грань разделила эстонцев, латышей с русскоязычной общиной через язык, интересы по линии Восток — Запад, Европа — Москва, через этнический менталитет. В Украине сложнейший и многоаспектный процесс ломаной линией рассек страну и народ, идет болезненный процесс кристализации населения на украинцев с восточноевропейскими интересами и москвоцентричных русскоговорящих. Таковы европейские тенденции.

В Беларуси же к населению с чисто восточноевропейскими интересами можно отнести лишь небольшую часть в Минске (БНФ, прозападные молодежные группы и т.п.) да наиболее национально активных гродненских поляков (не тех костельных, которые поляки — лишь на Вельканоц и Божэ Народзэнэ). Сельские поляки Гродненщины, голосующие за Лукашенко и Россию, по сути не поляки, а группа псевдокатоликов, которые далеки от процессов и в сегодняшней Польше, и в Риме.

Есть значимые признаки формирования в Беларуси двух групп: белорусов-восточноевропейцев по интересу и москвоцентричное по всем признакам население. Тут, как пчеле Богом положено мед собирать и жалить, а рыбе плавать, так и восточноевропейцу положено (никуда уж не деться!) упрямо, уверенно, напролом бежать от России в ЕЭС и *NATO*. Лукашенко же проявляет независимость от Москвы лишь тогда, когда ему чем-то не понравятся «проклятые чубайсы и немцовы», мешающие слиянию «братьев»!

Сколь велика ни была бы личностная сила Лукашенко, она никоим образом не заменит полноценной национальной доктрины в восточноевропейском плане, а значит — белорусам рано или поздно придется делать выбор между восточноевропейством и западнорусизмом. Только хватит ли сил — ведь нет раздражителей: нет советских военных гарнизонов, ни всемогущего СССР, КГБ, ЦК в Кремле.

Возрожденцы из БНФ порой делают из России (проигравшей войну в Чечне!) монстра типа СССР, забывая, что их «эўрапейскі народ з балцкімі каранямі» пищом лезет вслед за Лукашенко в Россию. Да и гарантия убогой независимости Беларуси а-ля БССР по сути одна — отсутствие пока гарантий для Лукашенко на место в Кремле!

Впрочем, это только мои рассуждения, а я не профессионал. Пусть политологи скажут: почему же идеология «восточноевропейства» в Беларуси провалилась, почему у нас не работают стандарты региона.

С уважением

Виктор ДРОЗД,
г.Барановичи

Пока жив Фидель, ничего не изменится?

Куба готовится к V съезду компартии

Команданте Фидель уверен, что следующее поколение будет верно революции.

Уже по первым документам, опубликованным в печати в апреле, стало ясно, что в ближайшем будущем Куба не собирается изменять своей приверженности однопартийной системе и социализму. Само название вынесенного на всенародное обсуждение программного документа «Партия единства, демократия и защита прав человека на Кубе» отвергает всякую мысль о возможности перехода к многопартийной системе, которая ассоциируется с *«политикантством, несправедливостью и демагогией»*. Политическая система, основанная на одной партии, представляется как *«главное завоевание кубинского народа»*, позволяющее ему защищать национальную независимость Кубы от *«постоянных посягательств США на кубинскую революцию»*.

В конце 80-х годов 95% активного населения острова было занято на государственных предприятиях. Сегодня более 30% кубинцев работают в частном секторе, где влияние компартии не столь велико. По всей стране состоялось 230 тысяч собраний, в ходе которых было сделано 20.000 замечаний и предложений по тексту документа. Однако, по мнению бывшей работницы химического предприятия Нэнси Перес, открывшей недавно маленькое кафе в центре Гаваны, *«все равно все решения принимаются наверху. Мы просыпаемся утром и узнаем о новом законе. Нравится он нам или нет — у нас нет выбора»*.

Окончательно убедившись в неизменности в ближайшее время генеральной линии партии, иностранные дипломаты и корреспонденты перенесли все свое внимание на возможность смены главы государства и изменений в составе Политбюро. Однако большинство из них считает, что *«пока Фидель жив и может говорить, ничего не изменится»*. Тем временем Фидель Кастро воспользовался началом учебного года, чтобы опровергнуть слухи о его якобы имевшей место кончине. *«Они надеются, что как только исчезнет поколение, начавшее революцию, всё изменится. Но им следовало бы знать, что на смену им придут новые поколения, вдохновленные делом революции»*, — заявил он. После пяти месяцев молчания, которое породило массу слухов в стане противников и внесло смятение в ряды сторонников, «команданте» так охарактеризовал политику открытости, проводимую Кубой после распада социалистического лагеря: *«Различные факторы и обстоятельства обусловили необходимость некоторых реформ. Но они лишь породили несправедливость и неравенство, что отнюдь не способствует формированию социалистического и коммунистического сознания»*.

За последние полтора года темпы осуществления реформ на Кубе значительно снизились. Недавно принятый закон, устанавливающий непомерные налоги на частную недвижимость, лишний раз подтверждает негативное отношение государства к любой форме обогащения. Долларизация экономики еще больше углубила пропасть между кубинцами, имеющими «зеленые», которые им присылают родственники из-за границы, и теми, кто едва сводит концы с концами на свою скудную зарплату в «песос». Поэтому идея «всенародного равенства», основанная на всеобщем и равном праве на бесплатное медицинское обслуживание, образование и минимальный продовольственный рацион, все больше и больше подвергается разной покупательной способностью счастливых обладателей долларов и тех, кто их не имеет.

По материалам французской газеты Le Monde подготовил
Владимир АБАНИН

СПОРТ

Беларусы падымаюць Маскву

БАСКЕТБОЛ: СТАРТ ЧЭМПІЯНАТУ КРАІНЫ

У першым туры перамагалі толькі гаспадары, якія двойчы прайгралі гасцей: РТІ-АЗАА (Асіповічы) — «Сож» (Гомель), «ТэмпАШВСМ (Магілёў) — РШВСМ-РВАР (Мінск), «Гродна-93» — «Лакаматыў» (Віцебск), «Аўтазаводзец-Джэнці» (Мінск) — «Папірус» (Барысаў).

ХАКЕЙ: *NHL* БЯРЭ РАЗБЕГ

Адправіўся ў доўгую 8-месячную дарогу рэгулярны чэмпіянат Нацыянальнай хакейнай лігі. З месца рванулі хакеісты «Вашынгтона», якія выйгралі ўсе тры першыя паядынкі. Без страт пакуль ідзе і ўладальнік Кубка Стэнлі-97 «Дэтройт» — дзве перамогі. У складзе «Анахайма» на лёд выходзіць беларускі абаронца Руслан Салей.

У чэмпіянаце У.Е.Х.Л., дзе каманды правялі неаднолькавы лік сустрэч, сітуацыя такая: *1. «Юніёрс-Эсаміка» (Рыга) — 18 ачкоў (10 гульняў). 2. «Сокал» (Кіеў) — 12 (8). 3. «Палімір» (Наваполацк) — 10 (6). 4. «Нёман» (Гродна) — 10 (6). 5. «Юнацтва» (Мінск) —10 (8). 6. «Цівалі» (Мінск) — 6 (7). 7. «Рыга» — 4 (9). 8. «Энергія» (Электрэнай, Літва) — 0 (2). 9. «Беркут-ПВА» (Кіеў) — 0 (6). 10. «Ільдзінка» (Кіеў) — 0 (8).*

ФУТБОЛ: «ШАХЦЁР» АГРЫЗАЕЦЦА

Аўтсайдэры нацыянальнага чэмпіянату футбалісты салігорскага «Шахцёра» разграмілі дома брэсцкае «Дынама» — 3:0. У апошнім матчы 23-га тура ўнічыю — 0:0 — згулялі «Тарпеда-Кадзіна» (Магілёў) — «Нафтан-Дэвон» (Наваполацк).

У першых матчах чарговага, 24-га, тура гулялі каманды групы лідэраў. *«Дынама-93» (Мінск) — «Белшына» (Бабруйск) — 0:2 (трэцяе запар паражэнне «93»-х), «Лакаматыў-96» (Віцебск) — «Дынама» (Мінск) — 1:2 (віцебцы згубілі срэбны шанц), «Атака» (Мінск) — МВКЦ (Мазыр) — 0:0.*

«Белшына» апярэджвае мінскае «Дынама» на 4 ачкі і мае адзін матч у запасе.

БЕЛАРУСКІ БУМ

Паўабаронца зборнай Беларусі Міраслаў Рамашчанка, які выступае за маскоўскі «Спартак», не толькі забіў два вырашальныя мячы ў матчы з ніжагародскім «Лакаматывам» (3:2 — выйграў «Спартак»), але і фактычна вывеў знакаміты клуб у лідэры расійскага чэмпіянату. У гэтым жа матчы вызначыўся і варатар ніжагародцаў і зборнай Беларусі Андрэй Сацункевіч, які адбіў удар з пенальці лепшага іграка Расіі-96 Ціханава. Забілі па голу ў вароты сапернікаў яшчэ два нашыя «зборнікі» — Радзіслаў Арлоўскі («Тарпеда», Масква) і Сяргей Штанюк (маскоўскае «Дынама»), што дапамагло іх камандам выйграць.

ГАНДБОЛ: НАКАЎТ У ХАРВАТЫІ

Мінскі СКАФ двойчы аказаўся бітым у матчах 1/16 фіналу Кубка ЕГФ, прайграўшы ў Харватыі «Бродэмеркуру» (Спліт) — 24:54(!) і 25:37.

Сямён ПЛОЦ

Президент из Осиповичей

На сегодня самая неординарная личность в белорусском баскетболе — это, пожалуй, Валерий Гореликов. В свои 28 он имеет 12-летний тренерский стаж и 5-летний президентский. Успел «засветиться» и как талантливый игрок — в чемпионатах Беларуси несколько лет подряд был одним из лучших снайперов. В 1992 году на базе Осиповичской детско-юношеской спортивной школы создал баскетбольный клуб «5х5». Его воспитанники четырежды становились чемпионами Беларуси среди мальчиков 12—15 лет. Больше года Валерий тренировал юношескую сборную страны. А недавно по его инициативе создан новый баскетбольный клуб — РТИ-ОЗАА. Вокруг этого детища Гореликова и разгорелся сыр-бор. Неожиданные повороты своей спортивной карьеры Валерий Гореликов комментирует в эксклюзивном интервью корреспонденту СВАБОДЫ.

На снимке: Валерий Гореликов (в центре).

— Как ты стал тренером в 16 лет? В детском саду работал?

— В школе, где я учился в Осиповичах, возглавлял совет физкультуры. Ну и набрал пацанят из 4—5-х классов. Постепенно увлечение перешло в серьезное дело: стал работать с группами в спортшколе. Но зарплату получал в стройуправлении как рабочий, поскольку тренерского диплома не имел.

В Осиповичах тогда начался баскетбольный бум, который не утихает. Сейчас Осиповичская спортшкола обладает лучшей в стране баскетбольной базой. На ней-то и выросла моя команда 80-го года рождения, которая трижды завоевывала первенство Беларуси. Потом их успех повторили мальчишки 1983 года рождения.

После победы в 95-м Федерация баскетбола приняла решение взять нашу команду за основу юношеской сборной Беларуси, а меня назначить ее старшим тренером. Команда была совсем неплохая, но подготовить ее к отборочному турниру первенства Европы из-за нерадивости некоторых чиновников толком не удалось.

— Ради работы с юношеской сборной ты в 27 лет поставил точку на карьере игрока. Не рано ли, ведь мячей забрасывал немало?

— Забивать по 40 очков, играя в составе слабой команды, еще не показатель класса. Лучше хорошо тренировать, чем посредственно играть. Еще во время армейской службы у меня возникла мечта — подготовить игрока до уровня чемпионатов мира и Европы. Мечта стала целью...

— ...а цель — реальностью, правда, пока на юношеском уровне. Но тебе уже и этого мало. Или устал за 12 лет от черновой тренерской работы?

— Не в том дело. Игра — это конечный продукт, получаемый усилиями многих людей. Будь тренер хоть семи пядей во лбу, а игроки очень талантливы, но если у команды нет нормальной тренировочной базы, если она не играет с сильными соперниками, если игроки и тренеры не получают достойного материального вознаграждения — результата не будет. Еще года три-четыре тому родилась идея объединить финансовые возможности нашего завода автоагрегатов и игровой потенциал РТИ. В смысле: ОЗАА создает условия для команды, а Осиповичи получают высококлассное зрелище. У нас ведь залы ломятся, даже когда идет первенство общеобразовательных школ! А уж если дуэль с Могилевом или матчи чемпионата страны — всё кипит, даже выкипает.

— И все же — как РТИ-ОЗАА?

— Я когда играл, одновременно тренировал и был президентом клуба ОЗАА, т.е. менеджером. Всё хотелось успеть. Но идея объединения очень в душу запала. Я понял: чтобы чего-то достичь, нужно сосредоточиться на одном деле. Тогда оставил и тренерскую работу. Идея создания клуба РТИ-ОЗАА перешла в практическое русло, когда дали добро генеральный директор завода Евгений Шуранков и руководство института.

Сегодня в команде собраны почти все, кого мы хотели у себя видеть. Это самые талантливые игроки страны — Валерий Хамемя из Гродно, Алексей Лашкевич из Гомеля, Денис Бирюков и Сергей Карпов из Витебска, минчане Денис Коршук, Арсений Бессмертный, Андрей Цедрик, Георгий Кондрусевич, осиповичские парни Дмитрий Арзютов, Александр Абрамович, Денис Широкий, Федор Раденко. Самому старшему — 20 лет. «Цементирует» коллектив наш доктор Анатолий Шавейко, тренирует Анатолий Бутвиловский.

Команда имеет тренировочные базы в Осиповичах и Минске, а предсезонный сбор провели в Стайках. Удалось организовать два международных турнира: в Минске — с участием каунасского «Атлетаса» и донецкого «Шахтера» и в Осиповичах в честь 125-летия города — с участием украинской команды высшей лиги «Нефтехим» (Белая Церковь), а также «Гродно-93» и «Папируса» (Борисов). Спарринги с сильными оппонентами закаляют ребят психологически и способствуют росту их мастерства. Кроме того, Бирюков, Лашкевич и Хамемя представляли в сентябре Беларусь на чемпионате мира по стритболу в Италии. И очень достойно — заняли 5-е место среди 34 сборных. Между прочим, россияне были лишь 12-ми.

— А ты не боишься, что плоды вашего титанического труда пожнут заокеанские дяди? В США уехали уже 8 перспективнейших баскетболистов, в том числе Александр Куль и Егор Мещеряков...

— И нашу команду покинул накануне сезона 19-летний Николай Алексеев. Я вижу свою задачу в том, чтобы создать условия для развития молодых талантов. Это — первая ступень. Вторая — создание игрового пространства. О международных турнирах я уже сказал, со следующего сезона планируем заявиться для участия в еврокубках. Третья — обеспечение таких материальных условий, чтобы люди получали достойное вознаграждение и оставались дома. Это уже происходит в Литве и Украине. Это дешевле, чем приглашать легионеров для усиления своей команды.

— Но в США-то ребятам неплохо...

— В Америке ребята не жируют, им платят стипендию чуть более 300 долларов, которой еле хватает, чтобы свести концы с концами. А за свои команды они играют почти бесплатно, как любители. Туда едут, во-первых, из-за возможности учиться в престижных вузах, во-вторых, совершенствовать спортивное мастерство. Но из *NCAA* — университетской баскетбольной лиги, в которой более 600(!) команд, в *NBA* попадают единицы, подавляющее большинство возвращается в Европу. В Москву вернулся Домани, в Литву — Пршкявичус и еще несколько баскетболистов, существенно поднявших уровень национального чемпионата.

— Есть надежда, что из нашей восьмерки кто-то вернется?

— Безусловно. Чуточку потерпите.

Борис ТАСМАН

БЕЗ ГРАНИЦ

СПИД отступает

По сообщению Центра профилактики СПИДа штата Атланта (США), в 1995—1996 гг. число смертельных случаев, вызванных этой «болезнью века», в Соединенных Штатах сократилось на 26%. Теперь больше всего американцев погибает в результате дорожно-транспортных происшествий. Третьей наиболее распространенной после СПИДа причиной смерит в США считается рак.

Самое крепкое в мире пиво

Самое крепкое в мире пиво производится в Великобритании и содержит 23,3 градуса алкоголя. Пиво под название *Uncle Igor's*, производство которого началось на пивзаводе г.Бристоль, оказалось на 0,3 градуса крепче, чем лейкастерское пиво *Baz's Bonce*, которому принадлежал до этого абсолютный мировой рекорд. Одна бутылка «пива дядюшки Игоря» стоит почти 15 долларов.

Верующие выздоравливают быстрее

По мнению участников прошедшего в Риме конгресса «Медицина и духовность», вера в Бога способствует скорейшему выздоровлению больных. Более двухсот исследований, проведенных в США и в других странах, показали, что верующие больные выздоравливают намного быстрее, чем атеисты. Как считают эксперты, это объясняется влиянием, оказываемым религиозной верой на физиологию и здоровье человека.

Запрет на бумажные пакеты

Талибанская религиозная полиция предупредила население Афганистана, что всякий, кто будет уличен в использовании бумажных пакетов, подвергнется *«серьезному наказанию»*. Талибы запретили пользоваться бумажными пакетами на всей контролируемой ими территории, поскольку они могут быть изготовлены из бумажных отходов, среди которых могли оказаться страницы священной для всех мусульман книги Корана.

Апокалиптический расчет

В случае столкновения с Землей космической кометы диаметром в один километр произойдет выделение такого количества тепловой энергии, которое в 15 млн. раз превысит тепловой удар, вызванный сброшенной на Хиросиму ядерной бомбой. Как показали расчеты, произведенные на самом мощном в мире компьютере *Teraflop* американскими специалистами Национальной лаборатории в Альбукерке (штат Новая Мексика), в результате падения небесного тела в Атлантический океан образуются волны, высота которых превысит высоту Всемирного торгового центра в Нью-Йорке (420 м). Выделившееся в результате этого огромное количество пара преобразуется в ледяные тучи, которые закроют солнце на несколько лет. Вероятность такой катастрофы на Земле оценивается учеными в 1 раз каждые 300.000 лет.

Владимир АБАНИН

© СВАБОДА Падпісны індэкс 63887 E-mail: edit@svaboda.minsk.by СВАБОДА ў Internet: http:\\www.gis.minsk.by Спасылка на газету СВАБОДА абавязковая Наклад 90.000 (першы завод — 31.880)
Нумар падпісаны ў друк 07.10.97 (15:00) Надрукавана на паліграфічнай фабрыцы «Чырвоная зорка» (г.Мінск, 1-шы Загарадны завулак, 3) ЛВ № 215 Заказ 363